

REDACTOR RESPONSABIL
IUSTIN ARDELEAN.
 COLABORATOR PRIM:
ANTONIU POPP.
 REDACTIUNEA:
 STRADA-DOMNĚSCA (URI UTCZA 19).

ESE TOT IN A DOUA DUMINECA.

PREȚUL:

Pe $\frac{1}{4}$ de an 1 fl. 50 cr.
 Pe $\frac{1}{2}$ an 3 fl. —
 Pe un an 6 fl. —
 Pentru streinătate, un an 15 franci.

SESONUL DE VĒNAT.

Numai acela, care o gustă, pōte judeca, cât e de monotōnă viața sătenescă; dar eu, care trăesc într' un sat, unde afară de mine, numai „eu“ sum om inteligent, o simteșc mai bine.

Multe am probat ca să-mi trecă uritul, dar înzēdar.

Ce-mi plesnește în fire astă-primăveră? Să mă fac vânător.

Locul este fōrte acomodat: șes, tufiș, pădure, deci î-mi cumpăraî o pușcă și așteptam cu sete ziua de 15. August.

În fine sosi și timpul dorit, care în călindarul vânătorilor se numește „sesonul de vânător.“ În zilele prime nu avēm curajul de a-mî proba desteritatea, deci le folosî pentru „recognoscerî strategice.“

Cu acestea în curat. La 1. Septembrie a. c. 5¹/₂ ore d. a. cu pușca în spate și cu „Dōmne-ajută“-n gură plecaî la pândă. La o cotitură de pădure este trifoî încălcit ca și trebile presinte a d-nului episcop Szabō; aci în marginea pădurei m am aședat într'o tufă, unde așteptam cu paciență prefăcută.

După ¹/₂ oră aud un șgomot în pădure, întocmai șgomotului alegerei de invēțator din Cenadulunguresc inima-mî bate tare abia pot respira din pădure sare un iepure în trifoî și privește spre tufa unde eram eu aședat de sigur aude bătătura inimei mele se duce sēnătos. Eu în timpul acesta am stat ca un par, și numai după-ce a fugit iepurele mî vine în minte, că ce trebuia să fac? . . . Nu e mirare, că până acuma nu am mai vēđut iepure viu. Gata de plecat, când iară aud un șgomot. Aș fi dorit să nu viuă altul. Inzedar! Hopp! Al doilea. Parcă-l vēđ și acuma, era gras ca și-un protopop după-o activitate de 10. anî. Să apropie ca la 20. pași inima-uî bate mai grozav ca mainainte iepurele să ridică în două piciorē și caută în jur; iar eu, ca și când m'ar fi lovit cineva cu cōsa pe sub genunchi, așa-mî tremurau piciorēle. De sigur acesta e mai tēmpit la aud și nu-mî aude inima spargēndu-mî coșul pieptului, ci încă mai face o săritură spre mine. Asta nu-î de suferit internul meu arde ca un Vulcan un minut încă, și inima mî se preface în „lavă“ când apoi — eo-ipso — trebuie să erumpă.

Mecanice mî ridic pușca și . . . puff! am pușcat . . . iar iepurele fugi în pădure.

Nici nu am pușcat eu cu intențiunea ca să nimicesc bietul animal, ci scopul meu a fost că numai să-l spariu, cea ce mi-a succes de minune, că prin fuga lui să-mi mântuiesc inima. Sēu ca să mă înțelegeți mai bine, mă esprim cu protopopul competent dela Micălaca: „Pușcavi et salvavi animam meam“, sēu pe românește: „nevinovat sum de cāngele acestui pēcātos“. (Gaz. Trans. nro 187. a. c.)

Cetitorul isteșt în cetire printre șire, ca mine în

pușcarea iepurilor, ușor va ghici, că cel pēcātos se numește Ciōră, fiindcă și pēcatul e negru ca și corbul. E drept, că „Vulturul“ apriori a spușo, că cu superficialități, respective personalități nu să ocupă, tocmai pentru aceea eu pe Ciōră numai ca model de vânător l-am amintit, cu aceea deosebire, că el vânăză un alt soiū de iepuri, așa numiți: „Consistoriali“ cu 2. piciorē. Ciōrii îi place ce-i roșu, ce se vede și dintr' aceea, că peste burtă i legat cu primă roșie, și acēsta din motiv ca să nu-i plesnescă clonțul.

Denigue „risum tenere“, sēu pe românește: iepurele rîse în pumni, iar eu mî luai remas bun dela tufă și plecaî în direcțiunea opusă iepurelui.

Cu tōte aceste nu am deșperat, ci după un repaus de trei zile am plecat din noū la vânător; acuma însă nu la pândă, ci apucând șesul am făcut complimente dela tufă la smidă și viceversa, cu șperanța de a surprinde iepurele în culcuș.

Dela 1—5 ore d. a. am tot umblat în vērful de-degetelor ca o pisică, când în dosul unei tufe deodată vēđ ceva culcat. La prima vedere-mi părē că-i atare mând de măgar, așa era de mare. Ca să nu fac vre-o erōre îl ocolesc și mă întorc la partea opusă, numită: „codă“, unde mă și conving că-i iepure a ievē. Amēsur 10. pași c'o isteștime ce o poșed rarî vânătorî, așa, că iepurele nu să trezește. Pun pușca la loc și încep a raționa, că din ce motiv am ridicat pușca . . . și ajung la concludsiunea, că trebuie s'o descarc asupra iepurelui, deci — puff.

Ce vēđ? iepurele fugē la o aruncătură bună. Cum să pōte? Judecând, că eu nu am vēđut când a sărit iepurele din culcuș, conchid cu tōtă șiguritatea, că eu atunci, când am tras cocoșul, voiū fi fost închis amēndoi ochii.

Cu tōte aceste l-am lovit rēu, căci fugia al dracului; nici timp n'a avut să privescă macarcă-odată îndērpt ca să vēdă cu cine are de lucru. Dar precum este „bună dimineța“, așa-i și mulțamul“, — eu încă i-am întors dosul și-am plecat cătră casă.

Ajuns acasă, am contemplat dispoșiția internă a unui vânător personificat în eu. Mă rodē aceea parte a rușinei, că trebuia să vin acasă pe la capētul gradinilor, ca să nu fiu vēđut a veni dela vânător fără-un picuș de iepuraș.

Cu un cuvēt am abđis de vânător, însă proverbiul: „omne initium durum“ adecă pe românește: „cu sare să prind iepurii“, mă îndēmna tot mai tare spre vânător.

Repaus de alte trei zile, și din nou la vânător — tot pe la tufe.

Erau 6 ore d. a. când ajung la o smidă mare, unde, de nu mă îndēmna o întēmplare, n'aș fi intrat pentru lumea asta.

De sigur m'a simșit, căci d'aici se ridică o pasere mare și sbură spre pădure. Nu șciu de ce, dar m'am bucurat c'a sburat . . . pōte pentrucă a fost așa de mare.

Pentru alta-mi bătém eu acú capu, adecă am auđit, că aceste paseri numite „rapace“ au obiceiú de prind iepurele in culcuş, şi eu — cunoscător bun a regulelor de vënat — am rađionat, că aci trebuie să fie iepurele.

Nunai decăt luai puşca in mâni şi inima in dinţi şi plecai spre locul de unde a sburat paserea.

Minunea minunilor, — aci era un iepure cu capul sdrobotit. Pentru mai multă siguritate îi pun ţeava puşcii in fole şi i dau foc, cât pe loc îi sar intesti-nele. După acésta operaţie, din precauţie, îi caut pul-sul şi dupăce am constatat că e mort, l-am luat sub-suóra şi plecai cătră casă. O, ce bucurie! Mi era frică, că nebunesc şi acésta o deducém de acolo că apropiëndu-mé de sat, gesticulam cumplit; ba dupăce mi-am pus degetul cel mare pe piept, am exclamat.

„Ich bin Napoleon!“

Frecându-mi puţin tēplele, mi-am mai venit puţin in ori; apucaí apoi cătră casă.

Când mé aflú in mijlocul satului, cu cine dau de faţă? Cu doi gendarmi. Acuma am ajuns la conclusiunea conclusiunilor, că acuma ar fi trebuit sé merg eu peste grădină cătră casă. Grădina era de parte, gendarmii aprópe, deci . . . trebuia să avem onóre.

Ei páşiră spre mine; se vede a fi culţi, că mé agrăiră:

— *Bon soar!*

— Iepure — răspunsei in perplesitatea mea, cugetând, că mé intrébă ce am *subsuóra*?!

— Unde-ţi este biletul de vënat?

— Dēcă . . . iacă . . . tēcă . . . pungă . . . şi in fine mé constrinse ticălosul sé-i spun, că nu am precum nici nu avém.

Unu-mi confiscă iepurele, al doilea mi luă puşca contra-bonta, iar eu depunēdu-mi mânilé in busunari-le ciucurilor, am plecat cătră casă fluerând hora olaru ui când i s-a restornat carul cu ólele.

Acasă am aşteptat cu pacientă erculană până ce mé citară nainteá „*cinstitei lege*“. Ajuns şi acolo mi puse á iepurele pe mėsă, ca „*corpus delicti*“.

— Domnule! Ai vënat fără bilet, deci in sensul . . . hăţ — măţ . . . ce mai şciu eu câte, eşti pedepsit cu 50 fl. v. a.

Puff Iuóne, na Petrilă — cugetam eu intru mine — apoi desveltēdu-mi tótă oratoria şi lasând ruşinea la o parte, îi spusēi cum s-a întēplat tótă trēba şi mé rogaí să mé ierte, că şi şe nu aş fi in stare a plăti o pedepsă aşa de mare, ba ar fi chiar pecat.

Ei riseră una bună, apoi făcură de şcire veterinarului, care constatând adevérul vorbelor mele — nu după mine, ci din secţionarea iepurelui — mi s-au micşorat pedepsă la 10. fl. v. a.

Eu nepotēnd plăti nici atáta, rogaí cinstita lege să primescă puşca mea ca desdaunare, cea ce să şi primi cu unanimitate.

După aceste li-am intors spatele, am eşit pe uşă

afară, m'am suit in carul meu apostolic şi am plecat spre satul meu cātând: „*Acum slobodeşte stapáne pe robul teu in pace!*“

Cu aceste am incheiat sesonul de vënat.

FRAGĂ.

Doi ómeni „in floribus.“

— Spune-mi ortace unde locuiesc eu?

— Dēcă-mi vei spune şi tu unde-i crişma.

— Nici să mé omori nu ţi-aş şci spune acuma.

— Eu încă nu ţi-aş şci spune acuma, până ce voiú invié.

ANACREONTICE.

I.

Culegátórele 'n vie
Rid cu hohot şi horesc,
L'a viórei melodie
Berbinţarii chiuesc.

Strugurii roşii la bóbe
De la buciumi is tăiaţi,
Şi cu putune ca'n róbe
Jos la căsciórá s portaţi.

Din d'albă đí până 'n séră
Curge mustul pe sub teasc,
Las curgă, umpleţi'l iară,
Şi-apoi beţi al vostru bleasc!

Sus pe dealuri bucurie,
Butóiele sforăesc,
Mé mir morţii cum nu 'nvie!
Ori ei nu sé 'nveselesc?

Dar tu fată ce vrei óre?
Ai bea must? vin că ți-oi da,
Dar mă jur pe cer și sóre,
Că și vamă ți-oi lua.

Hai fátuță! vin la mine
Gura-ți fragă s'o sărut,
Vino dragă, de-ți vrei bine,
Lasă'l naibei cel temut.

Vino dragă, vino dară
Să te strîng în al meu braț,
Să-mi uit vieța amară
Pupându-te cu nesaț.

II.

Fert e vinul in butóie,
Iar din ulciorul umplut
După carnea cea de óie
E chiar bun și de beut.

Lăutari cu fețe brune
Trage-ți doine, chiniți,
Nu cruțați a vóstre strune,
Că de min' sunte-ți plătiți!

Trage-ți doina cea frumósă,
Ca s'o cînt cu mândra mea,
Că mândra mi-i mult voiósă,
Și-apoi și eu sum ca ea.

Hai mândră cu ochi de mură,
Cu obraji trandafirii,
Las' să-ți sărut fragați gură
Pân trăim și suntem vii!

Să ne facem veselie
Și să cîntăm cu mult drag,
Că tótă lumea se știe,
Că nu-i vin ca în *Chiuag*.

Don Prisăcan.

PENE DE VULTUR.

Dilatatie de stomach.

Nicușor a papat cele trei moșii, pe cari le moș-
tenise de la părinți. Vara se întâlnește cu doctorul
X pe care il cunoștea de mult.

— Ce mai faci, Nicule?

— Rău, d-le doctor...

— Ia să te vedem... A! dar tu ai dilatație de
stomach!...

— Cum asta?

— Ai mâncat trei moșii și ți-ai stricat stomachul.
Acum trebuie să te supui la dietă.

De ce are dracul córne:

Un profesor pune unei eleve următórea între-
bare:

— De ce dracul are córne?

— Ce ce?... De ce?... recunosc că nu înțē-
leg de ce, că el nu este insurat.

*

Dialog între Păcală și amanta sa.

— Dragă Păcală! jură-mi că ai ars toate scri-
sorile mele.

— Jur că toate le-am ars. Jur că multe scri-
soi le-am ars, înainte de-ale ceti.

*

Zestrea.

— Un domn bogat recomăndă unui candidat de
insurătóre pe cele trei fice ale sale:

— Iată: Zoița, cé maimare capătă 50,000 fl. zestre;

Linuța, cé mijlocie, tot atăta; iar Mița, pentru
că are un umăr cam ridicat, 100,000 fl.

Tenărul:

Nu cum-va mai ai vre-e una cu amēdoii ume-
rii ridicați?

*

Monumentele medicilor.

— Nu se vede de-cât foarte rar un monumēt
ridicat in memoria unui medic.

Păcală, care ascultă, intrerupe dîcând:

— Aruncă, d-le doctor, o ochire asupra cimiti-
rii or: ele sunt pline de monumente care amintesc
isprăvile d-vóstre.

*

Atunci le permitē.

Un călător incepe a dismerda o cheineriță, care
s'a măritat nu de mult.

Ea il respinge dîcându-i:

— Aceste șegii le permitē când eram domnișórá.

Tempora mutantur.

— Cumu-i Ileană, că tu mi-ai dîs eri că
n'ai draguț?

— O Macrină, dapoi ce să fac, decă de
eri până astăzi mi s-a mai inbunătățit sórtea.

FILOSOFIE.

Carte coTuneasca Din Căneni Din țara roMânească hăpt acū când ma triMasă Domnu sergent su Rôba după plumbi Di ágyáie.

Draguții mnei parinț!

Adică tătucă și moimuca me Da ce mai faceți Alduiascăvê dumNezo dio mie di ori da ce mai și puteți gândi di nici ponău Ziua di az nu maț trimas atarite Apistolă din țara vosta aia unGurească bagsama naveț bani di popirus acăr di cirneală, e da șciu io aia că padi este trancóte nu pre aveț voi bani acăr ca sem mai trimeteț mie cât-om boșcaș din corómele hăle noi că noi aice din banii și din lei hăstia Rumânești dómne dómne puțini mai și potem capêta. da pa palincă aveț distuț. numa nui nici o hibă că mai ajunjoi Iopa lo Oradie șapu mai dau io față cu voi dicumva nuț mori ponatunci.

Tumna acū o vinit vestea că noi treabă să merjem la bataie cu turcii și cu Muscanii apu va spun drept că mnie mi cam frică bato focu frică să mă duc aclo, tumna acū ma trimete dómnu sergent Protomucarescu după plumbi di halea di ágyauă ca să cār cu rôba patunci pacând om avé lipșă di ei. no videți dară dragă tătucă și moimucă că acuș ne vine bataia pa grumaz șapu dacoț vidé io că lucrui ponăntraTăta atunci iară oi tulio la fugă că ră Țara ungurească.

Acū să vè mai spun io niște lueruri cu córne adica dumnevóstră nu cunóșteti pe pișpecu din Gerla pa carel chiamă Szabó János ahăsta om di ominie o fugit diacasă și dumnezol șcie Pă unde iș petrece,

bagsama o fugit la pădure după stupi. Aielei Dómne ce tăciune măroc intr'o mare de Gráu. .

Tumna așa va mai arăt doi tăciuni și adica pe domnu Pap Pista ișperesu hăl di protoporc din Baia-Sprie și pa Páska Gyuri prostofesor dila Gerla, in compania lui Szabó János. Hăi mai bun și mai adivarat uișag rumânesc, adica „Tribuna“ așa scrie că ahăstia doi bumbari ar hi fost să hie scris la uișagurile hăle ungurești niste lucrari cari ferescă-ne Tătăl ceresc. Ahăstia doi lilieci dupăcum mo vinit tlegraf dila Georgiță discipulul lor apu sunt améudoi grosolan și cam prostolan. unuț usurari, altuț un magari. Mam hotărît iubiții mei tătucă și măimucă că dacăcumva moi duce dipaici pa clo, atunci sè-mi cumpèr o călițcă și săi prind paméndo și săi bag in ea și dupacea acăr săi vènd la atarite minajerie, acăr să umblu cu ei din sat in sat ca săi arăt la lume di mirazanie. aș capêta mulți bani cu ei.

Vaș ruga di ceva măimucă dragă mai cu samă pa dumnita adica să faci bine sãm mai trimiț câte-o in'orsură di hăia cu sãmătișă di capră. vaș ruga să nu vè zuitaț dară. apu acū așa cred, că o să vină disnotorul nușciu furatau taica până acū porci o ba numa dacă o furat atunci sãm trimeteți și mie carnați și niste șolduri diabunăsama.

Sinatate și vóie bună la Angyilina și la Zacharie petri și la popa Tanas și călugărului și mănchin di sinătate și vè poftesc vóie bună și Plecăciune bună la tuitetăț.

Plicăciune bună!

Vasalica,
cotună in Căneni.

La tribunal.

Judele: Cum te chiamă?

Acusatul: Ițig Finkelstein.

Judele: Dapoi cum ai cutezat tu să cerșesti „pentru o familie săracă“, când tu nici n'ai familie?

Acusatul: Pardon d-nule, dar în luna viitoare doresc a mă căsători, dupăcare act știu, că voiu ave o familie foarte mare, și apoi pentru acésta nefericită familie am dorit a-mi câștiga nișce coróne nainte.

DÓMNA TÈNERĂ.

Dónna: Gluma, care mi-ai spus-o este foarte bună, dar acea eu am mai auđit-o odată încă în tēneréța mea.

Domnul: Ah, cum póte să fie? Atunci trebuie să fie o glumă din timpurile cele vechi?

B O R T A .

Astăzi din pădurița, în care eu odată

Cu draga mea iubită mă preumblam de braț,
Nici un copac nu este, numai borta uscată
Din margină ne spune de-a timpului nesăț.

Un lan uscat se 'ntinde în locul ei acuma

Un feliu de paseri — corbi — de asupra-î croncănesc;
Iar sórele îl arde de 'l face alb ca spuma,
Dar nici spice nici iarbă pe el nu se zăresc.

În cója bortei și-astăzi aflat-am al meu nume,
Ca tristă suvenire, precum 'l-a fost tăiat
Frumósa-mi infidelă pentru car' ađi în lume
Sum rís ca vai de mine și desconsiderat.

Borta, săracă borta de-ar știi ca să vorbească,

Multe-ar poté să spună din timpii cei trecuți:
Cât e de 'nșălătóre ființa femească,
Eu singur și ea știe, dar noi tăcem ca muți...

DON PRISĂCAN.

Cu corónele cele noi.

— Uff, d-nule schreiberleben, tocmai acuma ceteșc, che nu peste multă vreme vom chepeta coróne noi. Vom lucra tot cu aur, vei chepeta plata dela mine tot în aur. Nu te bucuri?

— Eu? Wie haist bucuri, chind nici acuma n'ai bani să-mă plătești, d'apoi inche atunci?

Cu trecutul vacațiunei.

Sus pe-o cracă, vai de ea,
Să boceste-o turturea;
Iar eu o ascult cu jale
Din cea margină de vale

De unde cu dor nespus
Te aștept de când te-aidus,
Privind distanța cea mare,
Tristă și cu 'ndoioșare

O de te-aş vedea că vii
Ca şi-atuncea ştii tu ştii,
Ce-aş face de bucurie
Nime nu pote să ştie . . .

Ţi-aş povesti cu mult foc
Dorul meu, şi aici pe loc
De m'ar vedea ori şi cine
Eu te-aş săruta pe tine

Iar dup'aceia-amândoi
Ne-am duce până la noi
Şi-am incepe de nou iară
Jocurile de-astă vară

Onu dară? . . .

Luncan'a.

**Atragem atenţiunea m. on. public cetitor spre
anunţul lui Geiza Blum, publicat in numărul pre-
sinte.**

POŞTA REDACŢIUNELI.

A . . . (Sân-Miclăuşul-mare.) Poftim, binevoeşte a ne face cunoscut, că cine eşti, decă voeşti ca să-ţi fie versul publicat. Noi cu ómeni, carii vorbesc de sub mască, nu stăm la vorbă. — I, B. O, ce óie rătăcită. Nu-ţi este ruşine? Ce gândeşti? Ai dehonestat însuşi naţiunea ta. Bată-te Dumnezeu! Românilor blăstămate! — No, cu noi ştiu că nu-i mai sta de vorbă. Apage Satanas! Iar decă nu-ţi vei ţene gura, atunci să şci, căţi voi descoperi faptele naintea lumii. — L. M. (Herep.) Noi nu voim a ne băga nasul in óla altuia.

FRANCISC WALLERSTEIN

negutiator mare de mobile.

(Oradea-mare. Strada Arborelui-Verde)

Recomendă m. on. public român diferitele sale mobile spre cumpărare cu pre-
ţuri foarte moderate.

Fundată la anul 1845.

Fundată la anul 1845.

Ignatiu Weisz si fiul seu

mainainte Ignatiu Weisz,
Oradea-mare, str. Arborelui-Verde nro 8.

Recomendă m. o. public român juvaerele
sale de aur şi argint, orologie şi pietri scumpe.

Schimbă seu cumpără orî ce obiecte de aur
şi argint cu cel mai inalt preţ.

Transpunere de prăvălie.

Fac cunoscut m. cu. public, că prăvălia
mea de sticlă, porţelan, oglinđi, lampe, precum
şi de tot felul de vase pentru culină, care este
cunoscută sub firma:

Weinberger si Blum

(Oradea mare, str. Arborelui-verde.)

dela 1. Noemvre st. n. a. c. o transpun pe strada
Vulturului (Sas-uteza) in casa lui Sonnenfeld.

Pentru a incunjura daunele şi greutatele
care umblă cu mutarea, vënd marfele mele cu
cele mai moderate preţuri. Cu tóta stima

Geiza Blum.

Transpunere de prăvălie.

Pălarii, ghetе, chimeși și tоte obiectele necesare bărbaților in calitățile cele mai fine și pe garanță se pot afla in neguțătoria lui

MORIT SCHWARTZ

care s'a fundat la anul 1849 și care de atunci și până 'n zilele de ađi a fost tot bine cercetată de m. on public.

Neguțătoria este cunoscută sub firma lui M. Roth, și e pe piața Bémer.

Minunate velocipede

SĂ AFLĂ IN PRĂVĂLIA LUI

H. Friedländer,

Oradea-mare (Str. principală)

care se pot cumpera cu preț fоrte moderat, ba chiar și pe rate.

Susnumitul neguțătоr i-și recomăndă on. public român incă și cele mai fine și ieftine pălarii și chimeși, precum și nafrămi și ghetе bărbătești.

Corespondințele din provincă pot să fie românește.

INTERESANT!

Cine a mai auzit de o așă lesnitate in haine, ca și la *Ignátz Stern* (neguțătоr de haine pe strada Arborelui-verde, Zöldfa utca.)

Renumita neguțătorie de haine voește a atrage atențiunea publicului român asupra sa, și vinde hainele ca și când le-ar dá de po-mană.

Deci, pentru sprijinirea cea bună 'și recomăndă subscrisul depositul seu mare de ori și ce pănuri și de tot feluri de inbrăcăminte bărbătești seu pruncești.

cu tоtă stima

Ignátz Stern
neguțătоr da haine in Nagyvárad,
(Zöldfa-utca).

Journale si reviste

CĂRTI,

☞ circulare, reclame, placate ☜

și

libele pentru cancelarii

și

altele aici neamintite tipărituri se pot procură

cu pretiu fоrte moderat

la

TIPOGRAFIA A SOCIETATII PE ACTII

„SZIGLIGETI“ in ORADEA-MARE.

(Strada principală, in edificiul „Széchenyi“).